

KOOS JÕUAME! ROHKEM!

Are vald • Audru vald • Paikuse vald • Pärnu linn • Tõstamaa vald

November • 2016

Armas lugeja,

Hoiad käes ühinemislehte, kust leiad Are valla, Audru valla, Paikuse valla, Pärnu linna ja Tõstamaa valla ühinemislepingu teksti ning veidi lisalugemist. Ühinemisläbirääkimised on lõ-

pusirgel ning peale pikki läbirääkimisi ja avalikke arutelusid võime öelda, et leping on koos. Täna kõiki, kes osalesid avalikel aruteludel, ja neid, kes tegid omalt poolt mitmeid asjakohaseid ettepanekuid ning andsid omapoolse panuse. Tänu teile said lepingusse sisse piirkondlikku julgeolekut puudutavad punktid ja mitmeid muid olulisi aspekte sai parendatud.

Kuid ehk kõige suurem ja olulisem muudatus tuli maapiirkondade arutelude tulemusena linna ja valla küsimus, mille juhtkomisjon lahendas tavatul moel. Koos otsustati, et uus omavalitsusüksus hakkab kandma nime Pärnu linn (kõnekeeles kasutuses Pärnu omavalitsus) koos osavaldadega. Osavaldade teema aitavad siin lehes lahti seletada riigi poolt määratud konsultandid, kes nõustasid ühinemiskõnelusi. Kõik ühinemislepingu lisad on täielikult leitavad internetist aadressil: pol.parnumaa.ee/haldusreform

Olukord võrreldes läbirääkimiste algusega on vahepeal pisut muutunud. Esiolgu seitsmest ühinevast on alles jäänud viis ja ka see seis ei pruugi olla lõplik. Ühinemiskõnelustest loobusid Tori vald ja viimasel hetkel enne rahvaküsitlust Sauga vald.

Tegelikult pani see segasesse olukorda Are valla, kellel ainsana hetkel puudub ühine piir ühineva omavalitsusega, seega nende lõplik ühinemine ei pruugi kindel olla, kuid võimalusi olukorra lahendamiseks on ja lootus pole kustunud. Niisiis jätkab viisik kindlalt edasi ühinemise suunas, sest on aru saadud, et koos jõutakse rohkem.

Sellel nädalal algab rahvaküsitlus ja jällegi on võimalus kõigil oma sõna sekka öelda. Rahvaküsitlusele palume vastata küsimusele: „Kas toetate Are valla, Audru valla, Paikuse valla, Pärnu linna ja Tõstamaa valla ühinemist üheks kohaliku omavalitsuse üksuseks?“ vastusevariantidega „jah“ ja „ei“. Võimalus oma arvamusest teada anda on nii elektroonilisel kui ka sedeliga. Kel tervis ei luba ning on vaja hääletuskast koju tellida, siis ka see võimalus on olemas. Oluline on rahvaküsitlusele osaleda, sest kindel vastus rahvalt annab kindluse volinikele ühinemise osas otsust langetada. Kas oled poolt või vastu – ära jäta seda enda teada, osale kindlasti!

Margit Suhhostavets,

Pärnumaa ühinemiste koordinaator

Tule
osale!

Are valla • Audru valla
Paikuse valla • Pärnu linna
Tõstamaa valla

ÜHINEMISE RAHVAKÜSITLUSE

ELEKTROONILISEL
HÄÄLETUSEL
www.volis.ee

2. novembri kella 8st kuni
4. novembri kella 20ni

SEDELIGA HÄÄLETUSEL

4. novembril

- Suigu seltsimajas kell 9–17
- Audru vallas (elukoahajärgses valimisjaoskonnas)
Audru koolimajas kell 10–18
Audru vallamajas kell 10–18
Jõõpre rahvamajas kell 10–18
Lavassaare külakeskuses kell 10–18
Lindi lasteaed-alkkoolis kell 10–18
Papsaare lasteaias kell 10–18
- Paikuse vallamajas kell 10–19
- Pärnu Keskraamatukogus kell 10–19
- Tõstamaa rahvamajas kell 9–17

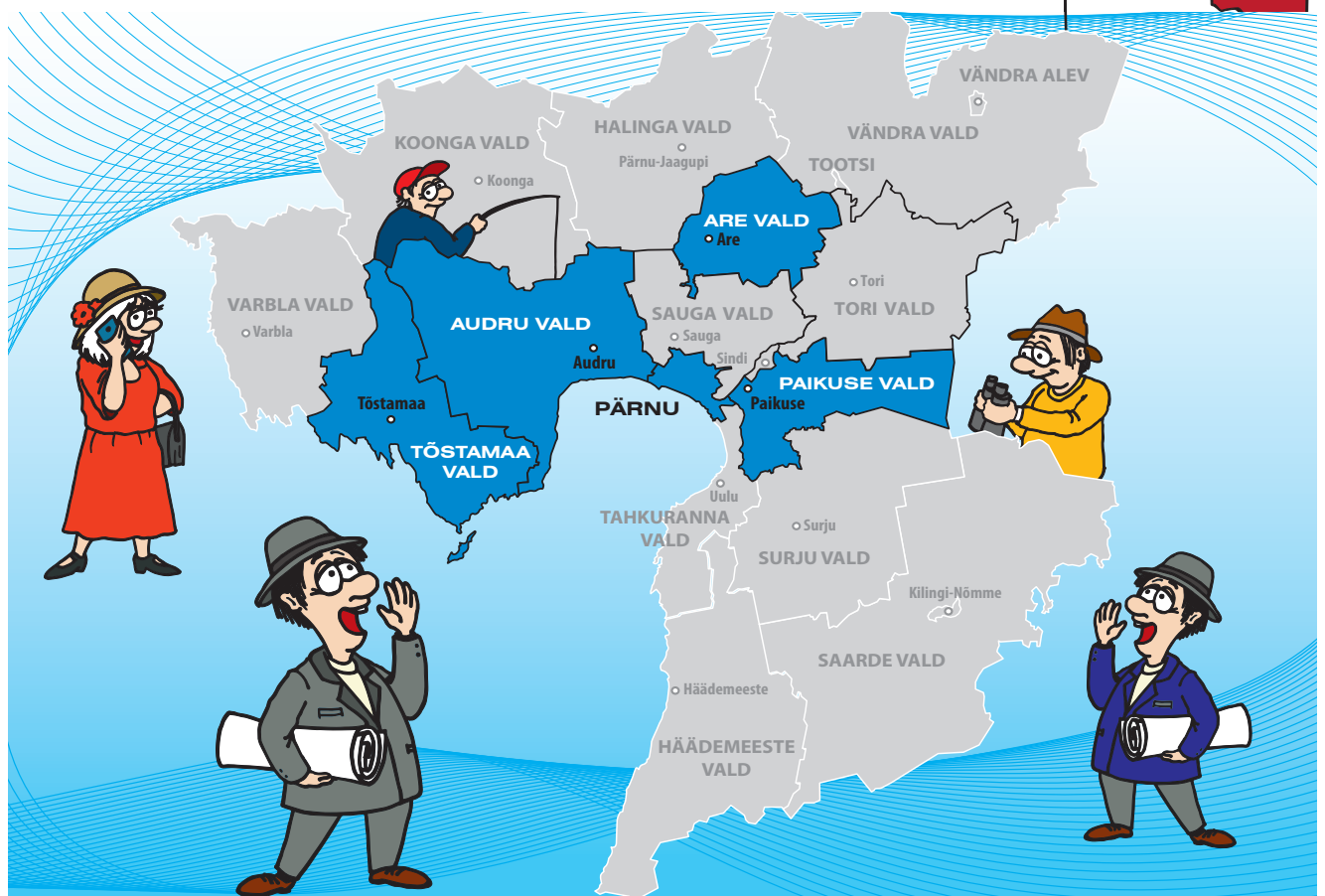
6. novembril

- Are huvikeskuses kell 9–17
- Audru vallamajas kell 10–18
- Paikuse vallamajas kell 10–19
- Pärnu Rääma Põhikoolis kell 10–19
- Tõstamaa rahvamajas kell 9–17

NB! Rahvaküsitlusele saab osaleda iga vähemalt 16aastane teovõimeline ja hääleõiguslik isik, kelle elukoht on Eesti rahvastikuregistri andmetel Pärnu linnas või vastavas ühinevas vallas.

Hääletuskasti koju tellimise infotelefon 5884 2098

Lisainfo: pol.parnumaa.ee

Kas vajadusel saab hääletuskasti koju tellida?

Kui tervises seisundi tõttu või muul mõjuval põhjusel ei saa küsitluspunkti hääletama tulla, saab esitada taotluse kodus hääletamiseks. Hääletuskasti saab tellida koju oma vallast/linnast järgmistel kontaktidel:

Are vallas tel 526 9732 sekretar@arevald.ee
Audru vallas tel 447 2784 / 447 2783 info@audru.ee
Paikuse vallas tel 442 0772 info@paikuse.ee
Pärnu linnas tel 444 8200 valimine@lv.parnu.ee
Tõstamaa vallas tel 529 4440 eve@tostamaa.ee

Küsitluslehe kodus täitmise taotlus esitatakse komisjonile hiljemalt 3 tundi enne küsitluskoha sulgemist. Taotluses palume kindlasti märkida küsitluslehte kodus täita sooviva isiku nimi, isikukood, elukoht aadress ja kontakttelefon ning põhjus, miks pole võimalik küsitluspunkti hääletama tulla.

Vajadusel saab lisainfot tel 5884 2098

Mida peaksin teadma elektroonilisest küsitlusest?

Elektrooniline küsitlus algab 2. novembril 2016 kell 08 ja lõpeb 4. novembril 2016 kell 20, küsitlus toimub veebikeskkonnas www.VOLIS.ee Kui sisened lehele, siis otsi oma valla/linna nime juurest õige link ja logi sisse. Elektroonilises küsitluses osalemiseks on vaja en-nast identifitseerida ID-kaardi või mobiil-ID-ga. Elektrooniliselt antud arvamust on võimalik muuta kuni elektroonilise küsitluse lõppemiseni:

- elektrooniliselt muutes jääb kehtima viimasena tehtud valik
- küsitluspunktis saab eelnevalt antud elektroonilist arvamust muuta küsitluslehel arvamuse andmisega.

Lisainfot leiad

<http://pol.parnumaa.ee/haldusreform/>

Pärnumaa omavalitsuste vabatahtlikud ühinemised

Tahan siiralt tunnustada kõiki Pärnumaa omavalitsusi ja konsultante, kes on viimasel poolaastal omavalitsuste vabatahtliku ühinemisega aktiivselt tegelenud. Pärnumaal toimusid ja toimuvad siiani neljas ühinemispirkonnas läbirääkimised. Nüüdseks on ettepanekuga lisandunud viies ühinemispirkond Sauga.

Põhja-Pärnumaal ühinevad Halinga, Tootsi, Vändra ja Vändra alevivald. Kokku moodustatakse ligi 9000 inimesega 1100 km² suurune omavalitsus. Loode-Pärnumaal ühinevad Lihula ja Hanila vald Läänemaalt ning Varbla ja Koonga vald Pärnumaalt. Kokku moodustatakse ligi 5600 inimesega 1350 km² suurune omavalitsus. Omavalitsuste kindel soov on, et uus ühinev Lääneranna omavalitsus oleks Pärnumaal. Lõuna-Pärnumaal moodustatakse ligi 9800 inimesega 1600 km² suurune omavalitsus. Uue valla nimeks soovivad Saarde, Surju, Tahkuranna ja Häädemeeste vald panna Luitenõmme. Kihnu vald saab kasutada merelise väikesaare erandit ja jätkab eraldi. Kihnu vald peaks praegu kindlasti keskenduma vabariigi valitsusele põhjendatud taotluse koostamisele. Taotluse esitamisel tuleb arvestada, et ühinemata jätmisel on haldusvõimekuse suurendamiseks vältimatu teiste kohalike omavalitsustega koostööd teha ning taotluses kirjeldada, milliseid ülesandeid koos teiste omavalitsustega täitma hakatakse.

Nüüd on Pärnu linna ettepanekuga keerulisemaks läinud. Praeguse seisuga on Pärnu linnaga ühinemise läbirääkimistele jäänud neli omavalitsust: Audru, Paikuse, Tõstamaa ja Are vald. Eitavalt on Pärnu linna ettepanekule vastanud Sauga ja Tori vald. Are vallal puudub praegu ühine piir Pärnu linna, Audru, Paikuse ja Tõstamaa vallaga. Sauga vald on teinud uue ettepaneku Sindi linnale ja Tori vallale uue ühise oma-valitsuse moodustamiseks. Are valla suhtes kujundame seisukoha Lääne-Eesti piirkonna komisjonis lähipäeval. Esialgne hinnang on, et Are vallavolikogu võiks uues situatsioonis kaaluda läbirääkimiste alustamist kas Põhja-Pärnumaaga või Sindi linna, Sauga ja Tori vallaga. Praegu arvan, et Are valla ühinemine Pärnu linnaga on võimalik juhul, kui Sauga ja Tori valla ning Sindi linna läbirääkimised peaksid mingil põhjusel ebaõnnestuma. Sauga valla ettepaneku puhul on positiivne see, et läbirääkimistel osaleb nüüd ka Sindi linn, kes siiani ei rääkinud kellegagi läbi. Olen endiselt seisukohal, et Sauga valla ühinemisel Tori valla ja Sindi linnaga tekiks sisemiselt vähese sidususega ja mitte eriti jätkusuutlik omavalitsus, mille eri osad saaks ühendada Pärnu linn. Kuna haldusreformi eesmärgiks on ühinenud omavalitsuste suutlikkuse ja strateegilise arengu võimaluste suurendamine, siis sellest tulenevalt on minu arvates Sauga valla ainus realistlik alternatiiv Pärnu linnaga ühinemine. Kindlasti pean kohatuks, kui vallavolikogu lõpetab linnaga ühinemise vahetult enne elanike arvamusel väljaselgitamist. Juhin tähelepanu, et ühinemisläbirääkimiste menetlus ja seadust tulenevate nõuete täitmine eeldavad vähemalt 8–10 nädalat aega, et ühinemisotsuseni jõuda. Seetõttu on suur tõenäosus, et läbirääkimised Tori, Sauga valla ja Sindi linnaga ei pruugi haldusreformi seaduses ette nähtud ajaks vabatahtliku ühinemise otsusenijõudanang ühinemise peab algatama vabariigi valitsus, kes, tuginedes piirkondliku komisjoni soovitudele ning eksperthinnangutele, algataks sellisel juhul Sauga valla ühendamise Pärnu linnaga.

Pärnu linna ühinemine Paikuse, Audru, Tõstamaa ja võimalusel Are vallaga on jõudnud faasi, kus hakatakse pidama rahvaküsitlust. Pärnu linna ühinemisel meeldib mulle isiklikult see, et on jõutud osavaldadeni. Minu jaoks on olnud reformi algusest peale tähtis see, et suure omavalitsuse tekkel jääks võimalikult palju otsustamist ja toimetamist kohapeale

n-õ osavaldadesse. Sama oluline on mulle kohalike kogukonna esindajate kaasamine otsustusprotsessi, niisugust seisukohta kuulsin ka näiteks Audru vallas Lindil. Omavalitsuse ühinemisel peab endale alati esitama küsimuse, miks me seda teeme. Vastust leida on raske, võib ju öelda, et seadus kehtib ja me oleme sunnitud seda tegema. Tegelikult ei ole Pärnu linn ega Audru vald seda tegema sunnitud, aga siiski mõtlevad nad koos Paikuse, Are ja Tõstamaaga ajas veidi rohkem ette. Riigis toimub riigihaldus- ja haldusreform. Riik annab oma ülesandeid omavalitsustele üle. Me vajame tugevat keskust ja tugevat Pärnumaad. Praegu konkureerime pidevalt teiste Eesti maakondadega ja järjest enam Läänemere-äärsete või kaugemategi piirkondadega. Võtame kasvõi lennujaama ja Via Baltica: oleme nagu katkine plaat, korrutades, et need on meie peamised prioriteedid. Kui oleme aasta pärast kolmas keskus Eestis, usun, et suudame need prioriteedid lähima viie kuni kümne aasta jooksul läbi suruda just regionaalselt, mitte poliitiliselt. Arusaamatu on lehest lugeda, et need on minu kolm prioriteeti: usun, et Rail Baltic, Via Baltica, lennujaam ja sadam on Pärnumaa prioriteedid olnud viimased kaksikümne aastat, nüüd on vaja need ellu viia. Kui vaadata keskuse-tagamaa võtmes, siis on Pärnu linn oluline lähimavalitsuste haridus-, huviharidus-, ettevõtlus-, arstiabi- ja hoolekandekeskus. Ühistransport kulgeb maakonnas samuti peamiselt läbi Pärnu. Pärnu linn on meie maakonna tugev süda, Pärnumaal on palju tublisid tugitoime piirkonnakeskusi. Praegu on tähtis ühine rütm leida ja Pärnumaa arengus uus lehekülg keerata. Määravaks saab see, kuidas suudame uues haldusjaotuses tulemuslikku koostööd teha, arvestades nii maakonnakeskuse, kaugemate piirkondade kui ka päris uute keskuste ja aladega (Lihula ja Hanila).

Head pärnumaalased, minge kindlasti ja öelge oma ühinemispirkonnas sõna sekka teemal, mida te ühinemisest arvate, kas olete poolt või vastu. Ma usun, et mida rohkem inimesi rahvaküsitlusele osaleb, seda rohkem volikogud sellega arvestavad. Rahva arvamus on volikogule lõpliku otsuse tegemisel tähtis. Mina lähen kindlasti hääletama.

Parima Pärnumaa nimel!

*Kalev Kaljuste,
Pärnu maavanem*

Haldusreformist üldiselt

Teemat kommenteerivad Tallinna ülikooli professor Georg Sootla (edaspidi GS) ja lektor Kersten Kattai (edaspidi KK).

Millest teie arvates rahvas praeguse haldusreformi asjus päris hästi aru ei saa, aga võiks saada?

GS: Hiina vanasõna ütleb, et kui rahvas ei oska oma valitseja kohta midagi öelda, siis järelikult valitseja valitseb hästi. Ju siis suuri probleeme pole. Inimeste jaoks on kõige tähtsam, et kohalikud baasteenused (kool, lasteaed jne) töötavad piisavalt hästi. See reform on spetsialiseeritud võimekuse kasvatamise reform. Näiteks Euroopas pakutavad sotsiaalteenused – võlanõustamine, perenõustamine – paljudes kohtades täna professionaalsel tasemel ei ole. Võlanõustamine ei saagi olla decentraliseeritud, sest kohapeal keegi oma võlgadest rääkida ei taha, selleks on vaja spetsialiseeritud ametnikku, kellega on tagatud anonüümsus. Selliste uute teenuste juurde kasvatamine ongi paljuskasvatamise reformi sisu. Arvestada tuleks kindlasti, et ühinemise tulemusena suureneb oluliselt Pärnu piirkonna kui regiooni roll. Võimalikel koostööpartneritel Rootsis või Saksamaal tekib kindlasti suurem huvi Pärnu piirkonnaga koostööd teha. Aga jah, reeglina on elanikele tähtsam, kas ikka buss jääb käima.

Kuidas hindate kodanike leiget huvi haldusreformi suhtes?

GS: Pärnu piirkonna puhul on huvitatus madal peamiselt seetõttu, et enamikku teenuseid tarbitakse juba praegu Pärnus. Sauga vallast käib 65% inimestest linnas tööl, sama palju lapsi linnas koolis. Nad elavad juba praegu sisuliselt Pärnus. **KK:** Üldiselt joonistub ühinemistel välja ka vaikiv enamus, kes on rahul ja aktsepteerib muutusi, ning häälekas vähemus, kes avaldab aktiivselt oma arvamust. Selge, et sellisel juhul domineerib avalikus ruumis just viimane. Seega soovitame neile, kes reformi õigeks peavad, samuti oma hääle kuuldavaks teha.

Kui suur probleem on asjaolu, et just mainitud Sauga vald ütles Pärnule ei?

GS: See on juba tehniliselt väga suur probleem, sest Sauga pani sellega ju käe ette Arele, kes on kindel partner ja kelle sotsiaal-majanduslikud näitajad on Pärnuga sarnased. Aga

sisuliselt on Sauga vald linnaga kokku kasvanud. Saugas on väidetud, et neil ei ole linnaga midagi ühist, et ollakse täiesti erinevad organismid, aga see jutt ei päde mitte kuidagi. 75% Sauga valla elanikest elab linnapiirkonnas. Me saame aru Tõstamaa hirmudest, aga Sauga omadest küll mitte.

Mida ütleb teie enda kogemus või milline on teie mulje ajakirjanduse põhjal, kas inimestel on seoses eesootavate muudatustega mingeid asjata hirme?

GS: Ikka on. Kui keegi hakkab kolima, on tal teadmatus ees ikka hirm. Kõiki muutusi kardetakse. Inimesed ei armasta riske. Tänavajuttude tasemel on need hirmud kindlasti olemas, see on reaalsus. Me võime teadlastena rääkida, et inimene saab kas õigesti või valesti asjadest aru, aga peame lähtuma sellest, kuidas inimesed tegelikult neist asjust aru saavad. Need hirmud tuleb maandada. Tegelik elu maandab need ise üsna kiiresti.

Julgete te ennustada, kui aktiivselt võtab rahvas osa peagi toimuvast rahvaküsitlusest?

GS: Kui aktiivsus tuleb keskmine, on see tõenäoliselt 10–15%. Ju siis ei ole need hirmud nii suured. Kui aus olla, siis hääletama tulevad need, kellel on hirmud. Seetõttu ei olegi rahvaküsitluse tulemused lõplikult siduvad, otsuse teevad volikogud. Rahvaküsitlusi tuleb võtta kui rahvaga arupidamist, konsulteerimist. Tegu ei ole referendumi-ga.

Rahvaküsitlus peab toimuma ka siis, kui mingi asula (küla või alevik) tahab kuuluda teise omavalitsuse koosseisu eraldi sellest, kuhu parajasti kuulutakse, või ei ole nõus kuuluma uude ühinenud omavalitsusse. Kui tulevase Sauga valla

keskus tuleb Sinti, siis usun, et Tammiste elanikel tekib tõsiseid küsimusi. Me ei mõista, et kui 65% praeguse Sauga valla lastest käib Pärnus koolis, siis kuidas see vallakeskus nüüd äkki Sinti võiks tulla. Selliseid küsitlusi külade üleandmise kohta toimub praegu üle Eesti palju.

KK: On mõistlik, et omavalitsuse piirid ja eriti keskuse asukoht vastavad elanike igapäevase liikumise muustrile.

Rahvaküsitlustest saavad seekord osa võtta ka noored alates 16 eluaastast. Mis võiks neid osalema motiveerida?

GS: Minu uurimistöö näitas, et noorte huvitatus valimistest on pensionäride omast kolmandiku kuni poole võrra väiksem. Nutipõlvkond elab juba globaalmaailmas. Nad suhtlevad teises ringis, nad ei kasuta tihti enam tavalist elektronpostigi. Kui nüüdisaegselt noorelt küsida, kas ta kardab ääremaastumist, siis tema ei näe probleemi, ta võtab oma nutiseadme välja ja saab väga kiiresti oma asjad aetud. Probleem on inimestel, kellel ei võimalda kohapealne elu ja kommunikatsioonid nii teha või nad ei oska seda. Vanem põlvkond ongi rohkem mures, see on loomulik ja sellega peab arvestama.

Ühinemislepingut arutamas (Foto: Üfari Tuisk)

ARE VALLA, AUDRU VALLA, PAIKUSE VALLA, PÄRNU LINNA JA TÕSTAMAA VALLA ÜHINEMISLEPING

Võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 10, Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 91, kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seaduse, Pärnu Linnavolikogu ettepaneku Are Vallavolikogule, Audru Vallavolikogule, Paikuse Vallavolikogule ja Tõstamaa Vallavolikogule algatada haldusterritoriaalse korralduse muutmine ja ühinemisläbirääkimised (18.02.2016, otsus nr 11) ja Are Vallavolikogu 11.03.2016 otsuse nr 15; Audru Vallavolikogu 10.03.2016 otsuse nr 16; Paikuse Vallavolikogu 21.03.2016 otsuse nr 7 ja Tõstamaa Vallavolikogu 15.04.2016 otsuse nr 74 ühinemisläbirääkimistega nõustumise kohta ning sellele järgnenud ühinemisläbirääkimiste tulemused, sõlmivad Are vald, Audru vald, Paikuse vald, Pärnu linn ja Tõstamaa vald (edaspidi nimetatud lepinguosalisel) käesoleva ühinemislepingu (edaspidi leping), mille eesmärgiks on moodustada ühinemise kaudu uus omavalitsusüksus (edaspidi Omavalitsus).

1 ÜLDSÄTTED

1.1 Leping sätestab lepinguosaliste vabatahtliku ühinemise eesmärgid ja aja, moodustatava omavalitsusüksuse liigi, nime, sümbolika, piirid, lepinguosaliste õigusaktide kehtivuse, ühinemisega kaasnevad organisatsioonilised ümberkorraldused ja juhtimisstruktuuriga seotud muutused, avalike teenuste osutamise põhimõtted teenusvaldkonniti, ametiasutuste teenistujate ja haldatavate asutuste töötajatega seotud küsimuste lahendamise, investeringud ja riikliku ühinemistoetuse kasutamise.

1.2 Omavalitsuse tegevussuundade kavandamisel, eesmärkide elluviimisel, omavalitsusüksusele pandud kohustuste täitmisel ja avalike teenuste korraldamisel ning rahaliste vahendite suunamisel lähtub lepinguosaline lepingu kehtivuse ajal käesolevas lepingus sätestatud.

1.3 Ühinemine ei tohi olla ühegi hallatava asutuse, st kooli, raamatukogu, kultuurimaja jne (edaspidi asutus) sulgemise põhjuseks. Asutuste juhtimisstruktuuride muutmisel lähtutakse Omavalitsuse kui terviku arengust ja tagatakse teenuste kättesaadavus ühinemiseelsetes asukohtades.

1.4 Toetuste ühtlustamise, majanduslike arvestuste ja palgamäärade ühtlustamise referentsaastaks võetakse 31.12.2016 ning need ühtlustatakse hiljemalt 2021. aasta lõpuks.

1.5 Ühinemislepingut saab muuta Omavalitsuse volikogu koosseisu $\frac{3}{4}$ häälteenamusega.

1.6 Lepingus kasutatavad mõisted
Piirkond – ühe ühineva kohaliku omavalitsuse üksuse ehk peale ühinemist osavalla ja linna haldusterritoorium.

Osavallakogu – osavalla elanike esin-

duskogu.

Osavalla keskus – avalike teenuste osutamiseks ja haldamiseks moodustatud valla või linnavalitsuse kui ametiasutuse territoriaalne struktuuriüksus (talituse staatuses) osavallas.

Osavallakeskuse piirkond – osavallakeskuse teenuste osutamise ja haldamise maa-ala.

Ettevalmistusperiood – periood ühinemislepingu kinnitamisest ühinevate kohaliku omavalitsuse üksuste volikogudes kuni 2017. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamiseni ehk Omavalitsuse moodustumiseni.

Asum – asustusüksus, mis on linna kindlapiiriliste tunnustega osa ehk linnaosa/linnajagu.

Üleminekuperiood – periood pärast Omavalitsuse moodustamist, mille tulemusena kujundatakse ümber valitsemise ja haldamise struktuurid terviklikuks toimivaks süsteemiks vastava õigusliku raamistikuga ja mis peab lõppema 2021. aasta valimisteks.

2 ÜHINEMISE EESMÄRGID

2.1 Strateegiline juhtimisvõimekus. Täna naste kohalike omavalitsuste kui kogukondade jätkusuutliku arengu ja strateegilise juhtimisvõimekuse suurendamine nende tugevuste ja arengupotentsiaali maksimaalse kasutamise, mis annaks olulise tõuke uue moodustuva kohaliku omavalitsusüksuse tasakaalustatud arengusse. Ühinemine võimaldab vähendada negatiivseid tendentse senistes arengutes, parandada Omavalitsuse elanike elukvaliteeti, arendada igapäevaeluruumi kommunikatsioone ja taristut ning elavdada ettevõtlust.

2.2 Territoriaalne terviklikkus. Omavalitsuse sotsiaalse, majandusliku, kultuurilise, administratiivse ja territoriaalse terviklikkuse saavutamine, haldusuutlikkuse suurendamine, Omavalitsuse piirkondade omapära säilitamine ning väljakujunenud koostöö arendamine.

2.3 Investeeringusuutlikkuse võimekus. Suutlikkuse loomine ja tagamine Euroopa Liidu ja teiste organisatsioonide vahendite kaasabil täiendavateks investeeringuteks, mis tõstaksid elanike elukvaliteeti ja võimaldaksid edendada kohalikke arengueeldusi.

2.4 Kohalik demokraatia. Kodanikualgatusele ja vastutusele suunatud tegevuste toetamine Omavalitsuse kõigi piirkondade kogukonnapõhise aktiivse toimimisega alt üles initsiatiividel.

2.5 Avalike teenuste kättesaadavus. Uue omavalitsusüksuse elanikele avalike teenuste hea kättesaadavuse ja kvaliteedi tagamine osavaldades ja linnas, nende olemasoleva taseme, e-teenuste ja infohalduse täiustamine.

2.6 Ühistranspordi terviklikkus. Omavalitsusesisesel ühistranspordisüsteemi korraldamine tõhusaks ja toimivaks inimeste liikumis- ja tööhõivele ning haridusvajadustele vastavaks, integreerides erinevaid transpordiliike.

2.7 Pärnu kui regionaalne arengumootor. Pärnu arengupotentsiaali rakendamine eesmärgiga muutuda Läänemere-äärseks regionaalseks keskuseks ja lülituda üle-euroopalistesse toimevõrgustikesse. Kujundada Pärnust erinevate transpordi- ja kommunikatsiooniteede – maanteed, raudtee, mereteed (sadam), õhuteed (lennuväli) – ristumise sõlmpunkt, mis võimaldaks muutuda regiooni põhjalõuna ja ida-lääne suunaliseks arengu- ja integratsioonikeskuseks.

2.8 Riigi funktsioonide ülevõtmise suutlikkuse kujundamine. Omavalitsuse suutlikkuse loomine riigi funktsioonide ülevõtmiseks koostöös riigi kesk- ja riigiasutustega haldamisel.

2.9 Ettevõtluskeskkonna elavdamise võimekus. Ettevõtluskeskkonna elavdamise ja ettevõtete konkurentsivõime kasvu toetamise võimekuse suurendamine.

2.10 Kõikide sihtrühmade vajaduste parem arvestamine ja nende suunatud teenuste kvaliteedi parendamine.

2.10.1 Lastele ja noortele. Kõigile Omavalitsuse territooriumil elavatele lastele ja noortele parima võimaliku hariduse ning piiranguteta ja mitmekesise huvihariduse kättesaadavuse tagamine.

2.10.2 Kiire interneti kättesaadavus. Kiire interneti kättesaadavuse suurendamine Omavalitsuse kõikides piirkondades.

2.10.3 Sotsiaalhoolekande korraldamine. Kujundatakse tõhus korraldus eakate ja erivajadustega inimeste sotsiaalhoolekande ning perede toimetuleku tagamiseks, lastekaitse kindlustamiseks ja elanikkonna töövõime hoidmiseks.

3 ÜHINEMISE AEG

Lepinguosaliste ühinemine toimub 2017. aasta kohalike omavalitsuste volikogude valimistulemuste väljakuulutamise päeval.

4 OMAVALITSUSE LIIK, NIMI, PIIRID, SÜMBOOLIKA

4.1 Pärast lepinguosaliste ühinemist ja nendest uue omavalitsusüksuse moodustamist ühinevad omavalitsusüksused kui avalik-õiguslikud juriidilised isikud lõpevad. Ühinevad omavalitsusüksused hakkavad peale ühinemist kandma nimetust osavald või linn.

4.2 Uue moodustuva omavalitsusüksuse liik on linn.

4.3 Uue avalik-õigusliku juriidilise isiku nimi on Pärnu linn kui omavalitsusüksus (edaspidi Pärnu Omavalitsus).

4.4 Omavalitsus on ühinevate kohaliku omavalitsuse üksuste õigusjärglane.

4.5 Omavalitsuse territoorium moodustub Are valla, Audru valla, Paikuse valla, Pärnu linna ja Tõstamaa valla territooriumide summast ja selle piir kulgeb mööda ühinenud omavalitsuste välispiiri.

4.6 Omavalitsuse volikogu asukoht ja valitsuse asukoht on Pärnu linn, Suur-Sepa 16.

4.7 Võetakse kasutusele Eestis ja välismaal laialdaselt tuntud Pärnu linna sümbolika. Säilitatakse ka tänaste lepinguosaliste sümbolika, mida kasutatakse osavaldade esindamiseks ja oma identiteedi rõhutamiseks.

5 ÕIGUSAKTIDE JA DOKUMENTIDE KEHTIVUS

5.1 Lepinguosaliste õigusaktid kehtivad Omavalitsuse õigusaktide kehtestamiseni omavalitsusüksuse territooriumil ja ulatuses, kus nad olid kehtestatud, kui nad ei ole vastuolus käesoleva lepinguga. Õigusaktide väljatöötamiseks moodustavad lepinguosalisel vastava(d) komisjoni(d), mis alustavad tööd ettevalmistusperioodil. Ettevalmistusperioodi tegevus- ja ajakava on esitatud lisas 8.

5.2 Uue põhimääruse kehtestamiseni tegutseb Omavalitsus Pärnu linna põhimääruse alusel. Omavalitsuse põhimääruse projekt töötatakse välja ettevalmistusperioodil ja see võetakse vastu Omavalitsuse volikogus.

5.3 Lepinguosaliste kõik õigused, kohustused, asjaajamise dokumendid, omandis olevad varad ja hallatavad asutused lähevad üle Omavalitsusele käesoleva lepingu punktis 3 sätestatud ajal.

6 OMAVALITSUSE JUHTIMISSTRUKTUUR JA HALDUSTERRITORIAALSE KORRALDUSE MUUTMISGA KAASNEVAD ORGANISATSIIONILISED ÜMBERKORRALDUSED

6.1 Omavalitsuses tagatakse elanike huvide väljaselgitamine ja esindamine.

6.1.1 Omavalitsuse volikogu liikmete arv on 39. Volikogu valimised toimuvad kahes valimisringkonnas. Üks valimisringkond moodustatakse Pärnu linna haldusterritooriumil ja teine Are valla, Audru valla, Paikuse valla ning Tõstamaa valla haldusterritooriumitel. Vabariigi Valitsuse poolt algatatud etapis liidetavate kohalike omavalituste valimised toimuvad maapiirkondade valimisringkonnas. Volikogu liikmete arvu suurendatakse vastavalt liidetavate omavalitsuse elanike arvule suhtega üks volikogu mandaat võrdub 1200 valijaga.

6.1.2 Volikogu komisjonide liikmete nimetamisel tagatakse piirkondlikult tasakaalustatud esindatus. Volikogu moodustab piirkondliku arengu komisjoni, mille liikmete nimetamise ettepanekud tehakse osavallakogudes.

6.1.3 Osavalla esinduskoguna moodustatakse osavallakogu, mille peamine ülesanne on tagada elanike kaasärääkimise võimalus kohalikes ja üleomavalitsuse otsustusprotsessides, aidata kujundada arvamusi ja tagada sisendeid ning tagasisidet Omavalitsuse otsustusorganitele osavalla tervikliku arengu küsimustes ja piirkondliku halduse kvaliteedi kohta. Osavallakogu moodustamise põhimõtted ja funktsioonid on nimetatud lisas 5 ning need võetakse aluseks põhimääruse koostamisel.

6.1.4 Osavalla elanike elulisi huvisid puudutav eelnõu peab Omavalitsuse volikokku jõudes olema varustatud lisaga, milleks on osavallakogu koosoleku protokoll infoga toimunud arutelu ning seal otsustatu kohta.

6.2 Omavalitsuse organisatsioonis on poliitika kujundamine ja strateegiline juhtimine selgelt eristatud igapäevase halduse ja avalike teenuste osutamise funktsioonidest.

6.2.1 Pärnu linna kui ametiasutuse struktuuris eristatakse poliitilise ja administratiivse juhtimise tasandid.

6.2.2 Pärnu linnaosakondadesse keskenatakse strateegilise juhtimise ja halduse kompetents, samuti tugiteenused ja kitsalt spetsialiseeritud asjatundjad ja teenuste osutajad.

6.3 Igapäevaste vajalike avalike teenuste osutamist ja üksikuid haldusfunktsioone püütakse nii palju kui võimalik delegeerida osavaldades paiknevatele asutustele, osavallakeskustele ja kodanikeühendustele, aga ka eraettevõtjatele.

6.3.1 Osavaldadesse moodustatakse linnavalitsuse territoriaalse struktuuriüksuse staatuses olevad osavallakeskused, mis tagavad vähemalt järgmiste avalike teenuste osutamise ja funktsioonide täitmise: piirkonna arendustegevus, üldine sotsiaaltöö, registritoimingud ja elanike jooksev, sh õiguslane nõustamine, Omavalitsuse vara haldus ja majandamine, avalike teenuste järelevalve.

6.3.2 Osavallakeskuste territoriaalne paiknemine peab olema kooskõlas elanike igapäevase liikumisega ja nende teenindatav territoorium ei pruugi langeda kokku ühinevate omavalitsuste piiridega.

6.3.3 Luuakse osavaldade abilinnapea ametikoht, kes üleminekuperioodil koordineerib ka osavallakeskuste tööd.

6.3.4 Osavallakeskuses osutatavate teenuste maht sõltub osavallakeskuse piirkonna suuruselt ja võib olla piirkonniti erinev.

6.3.5 Arendatakse kodanikuühenduste, külakeskuste, MTÜde kestlikku võimekust osutada teatud avalikke teenuseid ning töötatakse välja vastav tegevustoetuste ja projektide rahastamise süsteem, milles

arvestatakse ühinemise eel toimivate praktikatega.

6.4 Võetakse suund kõikide toimivate asutuste säilitamisele, sealjuures nende juhtimise ja korraldamise tõhustamisele ning nende rahastamise viimisele ühtsele läbipaistvale ja võrreldavale alusele. Asutuste tõhususe suurenemine tagatakse ennekõike nende omavahelise koostöö soodustamisega ning parema strateegilise juhtimise ja koordineerimisega.

7 AVALIKE TEENUSTE ARENDAMINE

7.1 HARIDUS

7.1.1 Lepinguosaliste eesmärk on tagada kõigile lastele koht koolieelses lasteasutuses ja pakkuda kvaliteetset elukohalähedast alus- ja põhiharidust ning gümnaasiumiharidust Omavalitsuses väljakujunenud koolivõrgu baasil.

7.1.2 Kõiki haridusastmete asutusi vaadatakse ja koordineeritakse kui ühtset hariduspiirkonda, tagades kooli- ja lasteaiaelu autonoomse korraldamise ning piirkondlike eripärade arvestamise.

7.1.3 Alus- ja põhiharidust saab omandada kodule võimalikult lähedal. Alus- ja põhiharidust andvate asutuste võrk säilitatakse.

7.1.4 Ühtlustatakse Omavalitsuselt palka saavate õpetajate töötasud, sõltuvalt nende õpetajate reaalsest õppetöö koormusest (e normaalkoormusest).

7.1.5 Kõikides haridusasutustes tagatakse lastele võrdse mahu ja kvaliteediga tugiteenused.

7.1.6 Lasteaia osalustasu seotakse Vabariigi Valitsuses kehtestatud jooksva aasta töötasu alammääraga perspektiiviga viia nende tasude kujundamine ühtsele alusele ühinemislepingu kehtivuse lõpuks 2021. aastal. Osalustasu määramisel lähtutakse nii osavallaelanike sotsiaal-majanduslikust seisundist kui ka lasteaiateenuse kohalikust eripärast.

7.2 HUVIHARIDUS, HUVITEGEVUS JA NOORSOOTÖÖ

7.2.1 Lepinguosaliste eesmärk on mitmekesistada huvikoolides õppimise võimalusi ja kättesaadavust. Säilitatakse olemasolev huvikoolide võrk ja võimalusel soodustatakse kogu Omavalitsust hõlmava huvikoolifiliaalide võrgustiku teket, mis laiendab laste ja noorte juurdepääsu eripargelisele huvitegevusele.

7.2.2 Säilivad huvihariduse ja -tegevuse korraldamise ja rahastamise väljakujunenud põhimõtted. Otsitakse võimalusi täiendavate tegevuste pakkumiseks, kasutatakse mitmekesiseid rahastusallikaid (KOV, tarbija, fondid).

7.2.3 Kuni 19-aastastele lastele võimaldatakse ainult õppetasu eest tegutsemist enam kui ühes huviharidus- ja huvitegevuses.

7.2.4 Noortekogud moodustatakse volikogu ja osavallakogude juurde ja nende esindajad kaasatakse otsustusprotsessi.

7.2.5 Tagatakse ja arendatakse autonoomset huvitegevust Omavalitsuse piirkondades. Noorsootöös säilitatakse praegu toimivad tegevused ja soodustatakse noortekeskuste koostööd.

7.3 SOTSIAALHOOLEKANNE

7.3.1 Lepinguosaliste eesmärk sotsiaaltöös on teadlik, vastutustundlik ja iseseisvalt toime tulev elanik ning teda toetav füüsiline ja vaimne keskkond.

7.3.2 Omavalitsuse suurem mastaap võimaldab välja arendada sihtrühmadele (näiteks puuetega inimesed, eakad, lapsed ja pered jne) spetsiifilisi sotsiaalteenuseid ja suurendada juurdepääsu erinevatele avalikele teenustele.

7.3.3 Sotsiaalteenuste kvaliteedi kasvutõstmiseks ja ressursi optimaalseks kasutamiseks soodustatakse sotsiaalvaldkonna spetsialistide spetsialiseerumist (eestkoste, lastekaitse jms). Ametikohtade loomisel lähtutakse ühtsetest põhimõtetest.

7.3.3.1 Igasse osavallakeskusesse jääb vähemalt üks sotsiaaltöötaja.

7.3.3.2 Tagatakse lastekaitsetöötajad arvestusega vähemalt üks ametikoht 1000 lapse kohta.

7.3.3.3 Ühinevate omavalitsuste sotsiaalvaldkonna teenistujate ja töötajate koguarv ei vähene.

7.3.3.4 Arvestatakse piirkonna eripära (asustustihedus, kaugus keskusest, sihtgrupi suurus jne).

7.3.4 Abivajajatele teenuse osutamisel lähtutakse abivajaja reaalsest vajadusest ja läheduse printsiibist, mistõttu esmane sotsiaalnõustamine ja esmased sotsiaalteenused korraldatakse osavallakeskustes, arvestades piirkondade eripära.

7.3.5 Osavallakeskustesse jäävad toimima sotsiaaltoetusi ja -teenuseid määravad kollegiaalsed otsustusorganid (komisjonid).

7.3.6 Sotsiaalteenused ja toetused kehtestatakse kogu Omavalitsuse territooriumil ühesugustel alustel ja ühesugustes määrades. Sotsiaaltoetuste, mida makstakse kõigis ühinevates omavalitsustes, suuruse kehtestamisel lähtutakse Pärnu linna toetuste määradest ja nendest kõrgemad toetused külmutatakse. Toetusi, mida täna kõigis ühinevates omavalitsustes ei maksta, hakatakse Omavalitsuses maksma vajaduspõhiselt.

7.3.7 Kuni Omavalitsuse ühtse sotsiaaltoetuse ja -teenuste korra kehtestamiseni jätkatakse sotsiaaltoetuste maksmist ja teenuste osutamist seni kehtinud korradel alusel ja määrades lepinguosalise haldusterritooriumil, kus abivajaja elab.

7.3.8 Toimetulekutoetuse arvestuse aluste kehtestamisel arvestatakse piirkondlike eripäradega.

7.3.9 Arendatakse uusi sotsiaalteenuseid kogu Omavalitsuse vajadusi silmas pidades, nagu dementsete päevahoid, tugiteenused ja päevahoid erivajadustega

täisealistele/noortele, sotsiaaltransport, laste ööhoid jms.

7.3.10 Omavalitsuse pakutava üldhooldekoduteenuse kavandamisel arvestatakse piirkondlikke vajadusi ja koostöövõimalusi teiste omavalitsustega. Eelisarendatakse Tõstamaa hooldekodu ja nähakse ette selle laiendamine.

7.3.11 Säilitatakse senine sotsiaalvaldkonna asutuste võrk seniste rahastuse põhimõtetega.

7.4 RAHVA TERVIS JA TERVISHOID

7.4.1 Jätkatakse tervise edendamist ja tervislike eluviiside propageerimist ning tingimuste loomist vastava strateegia (nt terviseprofiil) kohaselt.

7.4.2 Piirkondlike tervisemeeskondade (nt tervisenõukogude) aktiivse tegutsemisega suurendatakse elanike terviseteadlikkust ja vähendatakse elanike riskikäitumist.

7.4.3 Soodustatakse esmatasandi tervishoiuteenuste (sh perearstiteenuse) kättesaadavust piirkonnas.

7.5 KÜLALIIKUMINE JA KOOSTÖÖ KODANIKEÜHENDUSTEGA

7.5.1 Kodanikuühiskonna arendamisel tuginetakse lepinguosaliste praktikas kujunenud kodanike ühistevõrgu vormidele (MTÜ, seltsing, asumiseltsid, külaseltsid, külavanemad, külakeskused jne) ja tavadele, kuid ühtlustatakse nende arengut ja tegevust reguleerivad õigusaktid.

7.5.2 Vabaühendusi ja nende korraldatud üritusi toetatakse vähemalt senises mahus.

7.5.3 Kehtestatakse küla- ja asumivanemate statuut ning soodustatakse külade koostevõrgu. Kujundatakse ühine kodaniku ühenduste ja algatuste, kaasamise, toetamise ja rahastamise kord nii teenuste delegeerimise kui tegevustoetuste ja projektitoetuste jaoks.

7.5.4 Lähtuvalt vajadusest säilitatakse olemasolevad (vähemusrahvuste, ettevõtjate, MTÜde jne) ümarlaudad.

7.5.5 Jätkatakse kohalikku elu edendavate konkursside läbiviimist.

7.5.6 Osavallakeskustes tagatakse kodanikeühenduste nõustamine.

7.6 KULTUUR

7.6.1 Säilitatakse ja arendatakse senist rahvamajade ja muuseumide võrku seniste rahastuse põhimõtetega ning säilitades nende tegutsemise autonoomia.

7.6.2 Säilitatakse raamatukogude teenus. Soodustatakse tänaste raamatukogude kui hallatavate asutuste reorganiseerimist Pärnu Keskraamatukogu filiaalideks, säilitades nende tegutsemise autonoomia ja Omavalitsusepoolse teavikute soetamise rahastuse endises mahus.

7.6.3 Jätkatakse olemasolevate kultuuri- ja spordipreemiate ning stipendiumite väljaandmist, kutsutakse ellu elanike aktiivsust suurendavaid uusi ettevõtmisi.

Seni välja antud preemiate ja tunnustuste info antakse üle Omavalitsusele ning eri liikide preemiad ja tunnustused säilitavad senise tähtsuse. Need võrdsustatakse eri liikide ja tasemete lõikes kehtivate preemiate ja tunnustustega.

7.6.4 Piirkondlike mittetulundusühingute toetuse maht tagatakse vähemalt 3 ühinemiseelse aasta keskmisel tasemel.

7.6.5 Kultuurivaldkonna töotajaid tasustatakse valdkonniti ühtsetel alustel.

7.6.6 Osavallakogu soovi korral säilivad ühinevate valdade lehed senise rahastusega.

7.7 SPORT JA VABA AEG

7.7.1 Säilitatakse ja arendatakse vaba aja sisustamise ning huvi- ja sporditegevuse võrgustikku ning jätkatakse tavaks saanud ürituste korraldamist.

7.7.2 Omavalitsus arendab sporti ja vaba aja tegevusi olemasolevate asutuste ja juhtimisstruktuuride kaudu.

7.7.3 Toetatakse ja arendatakse piirkondlike spordiklubide tegevust vähemalt senises mahus.

7.7.4 Seatakse eesmärgiks spordirajatiste koordineeritud majandamine ja arendamine.

7.8 MAJANDUS, RAHANDUS JA EELARVE

7.8.1 Omavalitsuse eelarve koostamisel lähtutakse lepingus sätestatud eesmärkidest, kehtivatest arengukavadest ja kõigi lepinguosaliste huvidest.

7.8.2 Omavalitsuse eelarve koostamisel võetakse arvesse lepinguosaliste varasemad prioriteedid. Omavalitsuse eelarve peab kajastama lepingus kokkulepitud tegevuste, avalike teenuste ja asutuste finantseerimist ning lepinguosaliste kehtivaid lepinguid.

7.8.3 Lepingu kinnitamise päevast ühinevate kohaliku omavalitsuse üksuste volikogudes kuni Omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päevani võivad asjaomased volikogud netovõlakoorumust mõjutavaid varalisi kohustusi võtta 31.10.2016 seisuga kinnitatud ühinevate omavalitsuste eelarvestraategiates, mis on sisendiks Omavalitsuse eelarvestraategiasse, planeeritud investeeringutes ja mahus (vt Lisa 6). Netovõlakoorumust mõjutavaid varalisi kohustusi eelarvestraategia väliste investeeringute tegemiseks võib võtta ainult ühinevate kohalike omavalitsuste volikogude vastastikuse konsensuse korras vastavalt haldusreformi seaduse §-le 25.

7.8.4 Maamaksumäära ühinevates omavalitsustes ei tõsteta. Maamaksumäära on diferentseeritud maa hinnatsoonide ja katastriüksuste sihtotstarvete liikide kaupa.

7.9 ELAMU-, KOMMUNAAL- JA JÄÄTMEMAJANDUS

7.9.1 Ühendatakse Omavalitsusele kuuluvad kommunaalmajandusettevõtted, et saavutada parem teenusekvaliteet ning

efektiivsem ettevõtete toimimine ja arendamine mastaabiefekti saavutamiseks.

7.9.2 Vähemalt senises mahus jätkatakse riikliku hajaasustuse programmi elluviimist.

7.9.3 Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenust hakkab osutama AS Pärnu Vesi ühtse tariifi alusel.

7.9.4 Võetakse eesmärgiks viia kaugkütekatlamajad ning nende väiksemate katlamajade (koolid, lasteaiad) juhtimine säästlikumatele lahendustele, kasutades kohalikke taastuvaid energiaallikaid ja nüüdisaegseid tehnoloogilisi lahendusi.

7.9.5 Jätkatakse ja arendatakse koostööd korraldatud jäätmeveos. Endiselt korraldatakse ohtlike jäätmete kogumisringe hajaasustuses ning arendatakse jäätmejaamade tööd.

7.9.6 Ühtlustatakse kalmistute haldamine.

7.9.7 Munitsipaalomandis olevate sotsiaaleluruumide haldamist ja arendamist koordineeritakse ühtses süsteemis.

7.10 ÜHIS- JA KOOLITRANSPOORT NING KIIRED ÜHENDUSED

7.10.1 Õpilasvedu ja maakondlik ühistransport kombineeritakse maksimaalsel võimalikul moel, võttes eesmärgiks ühistranspordi paremaks muutmise.

7.10.2 Jätkatakse ühenduse pidamist Manija saarega.

7.10.3 Pärnu lennuvälja arendamine rahvusvaheliseks lennujaamaks on üks Omavalitsuse prioriteetidest.

7.10.4 Praegustel maakonnaliinidel jätkatakse kooliõpilastele tasuta kooli ja kodu ning kodu ja huvikooli vahelise sõidu võimaldamist. Töötatakse välja ühtne süsteem, et ühtlustada sõidusoodustused kogu Omavalitsuse territooriumil, kaasates Pärnumaa Ühistranspordikeskust.

7.11 KOHALIKUD TEED JA TÄNAVAD

7.11.1 Teede hooldamise (sh teede talihooluse) ning haljastuse korraldamisel säilivad vähemalt praegused põhimõtted ja kvaliteedinõuded, sealjuures arvestatakse piirkondlikke eripärasid.

7.11.2 Osavaldades tagatakse teede remondiks, hoolduseks, haljastuseks ja heakorratöödeks vajalikud vahendid vähemalt senises mahus. Vahendite määramise aluseks võetakse eelarvestraategia ja arengukava.

7.11.3 Teede hooldamisel ja renoveerimisel arvestatakse eelkõige elanike ja ettevõtjate vajadustega ning tuginetakse regionaalsetele erisustele. Säilitatakse olemasolevad teehooldepiirkonnad, vajadusel koordineeritakse teehoolduse korraldust eri piirkondade vahel.

7.12 PIIRKONDLIK SISETURVALISUS

7.12.1 Omavalitsus jätkab erinevate vabatahtlike (päästjad, politsei) toetamist varustuse soetamisel ja projektide omafi-

nantseeringute tagamisel.

7.12.2 Turvalisuse tõstmise ja ettevõtluse toetamise eesmärgil tagatakse kogu omavalitsuse territooriumil asuvate tuletõrjeveevõtukohtade korrashoid ja arendamine, sh uute rajamine, tagamaks päästjate piisava vee ja varustuse hädaolukorras.

8 ORGANISATSIOONIDESSE KUULUMINE

8.1 Omavalitsuse kuulumise kohalikesse ja rahvusvahelistesse koostööorganisatsioonidesse otsustab Omavalitsuse volikogu.

8.2 Kuulutakse üleriigilisse omavalitsuste liitu ja maakondlikku omavalitsuste liitu.

9 OMAVALITSUSE TEENISTUJAD JA TÖÖTAJAD

9.1 Omavalitsuse ametiasutuste teenistujate ja hallatavate asutuste töötajatega seotud küsimuste lahendamisel lähtutakse üldjuhul haldusreformi seaduse §-s 18 sätestatust.

9.2 Teenistuse ja töölepingu tingimused, mis üleminevatel teenistujatel ja töötajatel on kehtinud eelmise tööandja või tegevuse lõpetanud tööandja juures, on Omavalitsusele kui uuele tööandjale siduvad.

9.3 Kõigile ühinevate kohaliku omavalitsuse üksuste ametiasutustega teenistus- või töösuhetes olevatele ametnikele ja töötajatele, sh vallavanemad, linnapea, abivallavanemad, abilinnapead ja palgalised valitsuse liikmed, pakutakse reeglina tema haridusele, töökogemusele, teadmistele või oskustele vastavat ameti- või töökohta.

9.4 Kui ametnik või töötaja, kellele pakutakse samaväärset ameti- või töökohta, ei soovi Omavalitsuses oma teenistus- või töösuhet jätkata, vabastatakse ta ametist. Koondamishüvitiste maksmisel lähtutakse seaduses sätestatust. Samaväärsust hinnatakse poolte kokkuleppel, lähtudes töö tegemisest, tööülesannetest ja töötasust.

9.5 Juhul, kui ametnik või töötaja, kellele pakutud ametikoht ei ole samaväärne ja kes ei soovi Omavalitsuses oma teenistus- või töösuhet jätkata või kellele tulenevalt ametiasutuse struktuurist ei ole võimalik pakkuda ameti- või töökohta, mis vastab uuel teenistuskohal töötamisel tema haridusele, töökogemusele, teadmistele või oskustele, koondatakse vastav ameti- või töökohta, nähes ette lisaks seaduses sätestatule lisakompensatsiooni 1) kahe kuu põhipalga või töötasu ulatuses juhul, kui teenistuja on kohalikus omavalitsuses töötanud kuni kümme aastat; 2) nelja kuu põhipalga või töötasu ulatuses juhul, kui teenistuja on kohalikus omavalitsuses töötanud üle kümne aasta.

9.6 Lepinguosaliste volikogude valitud ja ametisse nimetatud omavalitsuse juhtidele, kes samal ajal ei ole ametnikud, kohalduvad sotsiaalsed garantiid vasta-

valt haldusreformi seaduse §19 lg-le 1.

9.7 Ametnik või töötaja viiakse üle uuele ameti- või töökohtale Omavalitsuse ametiasutuse struktuuris, kui tema teenistus- või tööülesanded oluliselt ei muutu.

9.8 Pärnu linna tasemest madalamat palka saavate teenistujate palgatasemed ühtlustatakse Pärnu linna omadega. Vastavatest Pärnu linna palgatasemetest kõrgemad palgad külmatakse kuni nende ühtlustumiseni üleminekuperiodi lõpuks.

9.9 Juhtide (linnasekretär, osakonnajuhataja, osakonnajuhataja asetäitja, teenistuste juhid, osavallakeskuse juht) ameti- või töökohtade täitmisel ja uute ameti- või töökohtade loomisel ja nende täitmisel leitakse personal eelkõige sisekonkursi teel, et tagada info, teadmiste ja oskuste kvaliteet ning nende säilimine ja haldusprotsesside tõrgeteta jätkumine.

9.10 Enne sisekonkursi korraldamist peetakse teenistujatega arenguvestlus, milles selgitatakse välja teenistuja karjäärihuvid, samuti valmisolek ümber- või lisaspetsialiseerumiseks. Koostatakse kõigile arusaadavad ja ühtsed sisekonkursi korraldamise põhimõtted.

10 EELARVESTRAATEGIA

Ühinemislepingule lisatud eelarvestraategia (Lisa 7) on aluseks Omavalitsuse finantsmajanduse kavandamisele.

10.1 EELARVE

10.1.1 Omavalitsuse eelarves lähtutakse ühinemislepingule lisatud eelarvestraategiast.

10.1.2 Omavalitsuse volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast kuni uue eelarve vastuvõtmiseni jätkatakse eraldiseisvalt vastuvõetud eelarvete täitmist 2017. aasta lõpuni. 2018. aastal kuni eelarve vastu võtmiseni jätkatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (KOFSi) regulatsioonide kohaselt.

10.1.3 Omavalitsuse eelarve koostatakse tekkepõhiselt.

10.1.4 Omavalitsuse eelarve koostamisel tuleb lähtuda lepingu punktis 2 sätestatud ühinemise eesmärkidest, kehtivatest arengukavadest, mis väljendub kõigi ühinenud omavalitsusüksuste eelarvestraategiates.

10.1.5 Omavalitsuse eelarve kajastab lepingus kokkulepitud põhitegevuse kulude (sh tegevuste, avalike teenuste, toetuste, asutuste), investeerimis- ja finantseerimistegevuste rahastamist.

10.1.6 Põhitegevuse tulude ja kulude ühtlustamine toimub aastail 2018–2021.

10.1.7 Eelarvemahu kasv peab kajastuma ka kohaliku elu rahastamise kasvus.

10.2 INVESTEERINGUD

10.2.1 Investeeringuid tehes järgitakse piirkonna tasakaalustatud arengu põhimõtet, arvestatakse lepinguosaliste arengukavasid, eelarvestraategiaid, seni

tehtud investeeringuid ja võetud kohustusi ning majanduslikke võimalusi, samuti objekti olulisust ning kasusaajate ja kasutajate hulka piirkonnas.

10.2.2 Lepingosaliste poolt kokkulepitud prioriteetsete investeeringute loetelu aastatel 2018–2021 koos eeldatava maksumuse ja finantseerimisallikatega on esitatud käesoleva lepingu lisas 2. Omavalitsusel on õigus prioriteetsete investeeringute osas teha muudatusi, kui need on objektiivselt vältimatud ja tulenevad finantseerimisallikate või investeeringute maksumuse muutusest.

10.2.3 Kaasfinantseeringuga seotud investeeringud tehakse vaid toetusraha eraldamisel. Kasutamata omaosalus suunatakse eelistatult piirkonna arendamiseks.

10.2.4 2017. aasta investeeringute finantseerimisel võõrvahendite kasutamise vajadusel võtta laene tagasimakse perioodiga kuni 7 aastat, võrdse iga-aastase ajatamatu tagasimaksega, jälgides, et võlakooormus ei ületa 50%.

10.3 ÜHINEMISTOETUSE KASUTAMINE

10.3.1 Vabariigi Valitsuse eraldatavat ühinemistoetust kasutatakse lisaks lepingu lisas 2 toodule ka järgmisteks seaduses ette nähtud tegevusteks:

10.3.1.1 Registrite ühildamine ja sellega seotud info- ning kommunikatsioonitehnoloogiliste vahendite ja tark-

vara soetamisega seotud investeeringud;

10.3.1.2 Omavalitsuse juhtimisstruktuuri ümberkorraldamisega seotud kulud, sh koondamis- ja lahkumishüvitised, kompensatsioonid;

10.3.1.3 Omavalitsuse õigusaktide ühtlustamine ning arengu- ja strateegiadokumentide koostamine;

10.3.1.4 Ametnike ja töötajate ümber- ja täiendõpe;

10.3.1.5 Omavalitsuse ametiasutus(t)e ja asutuste töökorralduste mõistlik ühtlustamine.

10.3.1.6 Muud seadusega võimalikud ühinemiskulud.

10.3.2 Punktides **10.3.1.1** kuni **10.3.1.6** tehtud kulutuste mahaarvamise järel eraldatakse 100% ülejäänud ühinemistoetustest lepingusaliste eelarvestrateegias ette nähtud investeeringuteks ja 500 000 eurot kasutatakse ühisteks investeeringuteks.

11 LEPINGU KEHTIVUS

11.1 Leping loetakse sõlmituks, kui selle on oma otsusega kinnitanud ühinevate omavalitsuste volikogud. Asjaomaste volikogude otsused on lepingu lahutamatu osad.

11.2 Leping loetakse pärast kõigi läbirääkivate omavalitsuste volikogude otsuste tegemist sõlmituks omavalitsuste vahel, kes on lepingu oma otsusega kinnitanud. Vajadusel viiakse lepin-

gusse sisse ühinevate osapoolte kohta tehnilised muudatused.

11.3 Leping kehtib kohaliku omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päevast järgmiste kohaliku omavalitsuse volikogu korraliste valimiste tulemuste väljakuulutamiseni.

11.4 Lepingu täitmist hindab Oma-valitsuse volikogu kogu lepingu kehtivuse vältel ja see lisatakse Pärnu linna konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande juurde.

12 VAIDLUSTE LAHENDAMINE

Käesoleva lepingu täitmisega seonduvad vaidlused lahendatakse Eesti Vabariigi seadustega ettenähtud korras.

13 MUUD TINGIMUSED

13.1 Leping kehtestab ühinevatele omavalitsustele täielikult siduvad kohustused, mis tagavad lepingu tingimusteta täitmise. Kui ühinevate omavalitsuste õigusaktid on vastuolus lepingus sätestatud põhimõtetega, loetakse leping ülimuslikuks ning tegevustes lähtutakse lepingus sätestatust.

13.2 Lepingus sätestatud põhimõtted on aluseks Omavalitsuse põhimääruse ja teiste Omavalitsuse tegevust reguleerivate õigusaktide koostamisel.

13.3 Lepingu lisas 8 on esitatud vajalikud tegevused ettevalmistusperioodil tähts-

gade ja vastutajatega.

13.4 Lepingu täitmiseks vajalikke toiminguid valmistab ette ühinevate omavalitsuste esindajatest koosnev juhtkomisjon.

13.6 Ühe või mitme valla/linna ühinemisläbirääkimistest taandumisel on lepinguosalistel õigus teha kõikides ühinemislepingu punktides ja lisades parandusi/täiendusi, mis mõjutavad ühinemisläbirääkimistest taandunud omavalitsusi.

13.7 Loodud uue Omavalitsuse poolse Ühinemislepingu rikkumise korral on:

13.7.1 Osavallakogul õigus pöörduda Pärnu linnavolikogu revisjonikomisjoni poole nõudega lepingu täitmise järelevalve teostamiseks.

13.7.2 Igal uue Omavalitsuse elanikul ja Osavallakogu esimehel on osavallakogu nimel õigus Ühinemislepingu mittetäitmise korral kohtu poole pöörduda.

14 Ühineval vallas on õigus olemasolevast ühinemislepingust ja ühinemisest taganeda, juhul kui seadusandlike aktidega ei ole uuele loodavale Pärnu omavalitsusele 1. juuliks 2017 tagatud vähemalt senises mahus Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika meetmete, sh Eesti maaelu arengukava 2014–2020 (edaspidi MAK) meetmete, otsetoetuste ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (edaspidi EMKF) meetmete rakendamine

Omaavalitsuse investeerimistegevus

Omaavalitsuse jätkusuutliku arengu kindlustamisel on investeerimistegevus võtmetähtsusega ning arengukavade realiseerimiseks tuleb eelarvestrateegiaga kavandada selleks vahendid.

Käesoleval, EL toetuste perioodil 2014 – 2020 on omafinantseerimise vahendite tagamine ja välisfinantseeringute taotlemine investeerimisvõimekuse nurgakiviks. See tähendab, et täna välisraha toel tehtu annab kokkuhoiu tulevikus, mil rahavood Euroopast ahtamad ja paljude objektide rajamine tähendaks homses kulu ainult oma rahakotile.

Lisaks välisvahenditele on oluliselt väiksemates mahtudes kasutada riigieelarve avaliku sektori investeerimistegevuseks ette nähtud toetused, mis eraldatakse kohalikele omavalitsustele peajaslikult ministeeriumide investeerimiskavade raames. Lisaks on olemas siseriiklikud programmid, näiteks

keskkonnaprogramm, hasartmängumaksust regionaalsete investeeringutoetuste andmise programm ja mõned teised.

Kolmandaks tugisambaks investeeringute rahastamisel on kohaliku omavalitsuse valitsemiseks mittevajaliku vara realiseerimine, mida tuleb teha parimal võimalikul moel, kaaludes realiseerimise viisi ja trurusituatsiooni. Kiirmüük pole siin lahenduseks ja ega selleks vajadustki pole.

Meie ühinevate omavalitsuste omafinantseerimise võimekus (lihtsustatult tulud jagatud kulud) on hea, olles ühinemise järgsel viiel aastal üle 11 protsendi. Soetuste numbri tähendab see eelarvestrateegiaga kaetaval perioodil aastastel 2017–2021 ligi 60 miljonit eurot. Jah, need rahapaigutused on suuresti tänastesse valdade / linna piiridesse jäävad, mis on iseenesest loomulik. Aga on arvestatud ka laiema piirkondliku arenguga, nagu näiteks linnalisest meetmest kaasrahastatavad ühenduste või täiendavad las-

teaia kohad. Head näited ühisrahastusest on osalemine koostööprojektides nagu:

- Ühistranspordi keskterminal Pärnu linnas
- PÜTK e-lahendused: Pärnumaa ühistranspordi ühtne pileti- ja infosüsteem
- Pärnumaa ettevõtlusinkubaatori arendamine.

Teame ju kõik, et keti tugevuse määrab selle kõige nõrgem lüli - seega ühine huvi on, et kõik ühinevad omavalitsused oleksid ühtlaselt tugevad, realiseerides lokaalseid ja ühiseid plaane.

Ühinemislepingus oleme fikseerinud laenukoormuse (pikaajalised laenud jagatud tuludega) ülempiiri, mis on igal aastal kuni 50%. Riigi piirnorm on 60%. See tähendab, et oleme kirjutanud lepingusse vähemalt 10%-lise investeerimisvaru piiranguni ehk minimaalselt 6–7 miljonit eurot (reaalset eelarvestrateegiast tulenevat laenukoormust ja konkreetset aastat vaadates on tegelik varu kordades suurem). See on vahend moo-

dustuva ühend-omavalitsuse jaoks oluliste suundade omarahastuse tagamiseks. Sellekohased otsused on 2017. aastal valitava volikogu ja tööle määratava valitsuse teha. Rahastusvaldkonnad on infotehnoloogilised ja logistilised ühendused, panustamine ettevõtlusesse, haridusse.

Leping sätestab et ühinemistoetusest, 2,4 miljonit eurot, kaetakse ühinemiskulud ja ülejäänud ehk pool toetusest läheb piirkondlike investeeringute katteks. Ühinemispreemia, pool miljonit eurot, on fikseeritud lepingus kasutamiseks ühisteks investeeringuteks.

Oleme finantsiliselt valmis tegema ühendatud jõududega kaalukamaid otsuseid elanike elujärje parandamiseks nii kohtadel kui uue omavalitsuse üleselt. Oluline on, et kavandatu tõstab piirkondlikku konkurentsivõimet.

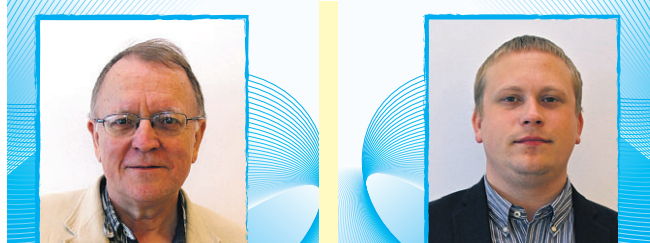
Meelis Kukk,

Ühinemise finantskomisjoni esimees, Pärnu abilinnapea

Loend suurematest investeeringutest ühinevates omavalitsustes:

Pärnu linn		Are vald:		Paikuse vald:	
Teede ja tänavate korrashoid	13 674 000 €	Teede renoveerimine vastavalt teehoiukavale	550 000 €	Teede ja kergliiklusteede ehitus	2 082 000 €
Vanalinna Põhikooli rekonstrueerimine	3 469 000 €	Suigu LA renoveerimine	345 000 €	Jõekalda-Silla küla lülitamine võrku	400 000 €
Linnavalgustuse rajamine ja rekonstrueerimine	2 800 000 €	Kergliiklusteede võrgu arendamine vastavalt arengukavale	620 000 €	Masuudimaja rek (Põhikool)	500 000 €
Uue ujula ehitamine	3 000 000 €	Vallakeskuse renoveerimine	220 000 €	Põhikooli aula	850 000 €
Raja tn-le uue lasteaia ehitamine	4 751 000 €	Audru vald:			
Tõstamaa vald:		Aruvälja lasteaed	500 000 €		
Valla teed	900 000 €	Audru kool	500 000 €		
Lääne – Pärnumaa käsitöökeskuse väljaarendamine	1 060 000 €	Teed	975 000 €		
Võimla	1 009 000 €	Vee- ja kanalisatsioonitrassid	975 000 €		
Kergliiklusteed	316 000 €				

TÜ professor Georg Sootla

Kersten Kattai

Ühinemist kommenteerivad konsultandid

Mis imeloom on osavald?

Pärnu linna ja nelja valla (Are, Audru, Paikuse ja Töstamaa) ühinemisel sünnib uus omavalitsus Pärnu ehk linn koos osavaldadega. Sellega on kadunud omajagu rahulolematust ja rahvalikku huumorit põhjustanud vastuolu, et haldusreformi käigus liituvad omavalitsused peavad olema linn või vald, ja ühte- või teistpidi tekiks olukord, kus maainimene elaks nime järgi linnas või pärnakas vallas. Positiivsete otsuste korral koosneb uus omavalitsus – kõnekeeles Pärnu omavalitsus – edaspidi Pärnu linnast ja osavaldadest. Kuna mõiste osavald on paljudele tundmatu, palusime teema lahti rääkida rahandusministeeriumi poolt määratud Pärnumaa omavalitsuste ühinemise konsultantidel, Tallinna ülikooli professoril Georg Sootlal (edaspidi GS) ja lektor Kersten Kattail (edaspidi KK).

Kuidas inimestele kõige lihtsamalt selgeks teha, mis on osavald?

GS: Osavalla mõte on see, et praegustesse valdadesse jääksid elanike esinduskogud, mis saadaksid pidevalt omavalitsusele enne oluliste otsuste tegemist signaale, mida on piirkondlikes huvides vaja teha või mida plaanitakse nende arvates valesti teha. Neil võiks olla ka pädevus määrata näiteks tegevustoe-tusi ja eri komisjonidesse osavalla esindajaid. Osavalla esinduskogu koosneb elanike rühmade esindajatest, näiteks ettevõtjatest, pensionäridest, noortest, külade või seltside esindajatest. Kogu tegutseb alt-üles-põhimõttel, selle ülesanne on sõeluda läbi ja kaitsta volikogu komisjonides, volikogus ja valitsuse ees osavalla kohalikke huve. Kui näiteks on vaja teha ühinenud omavalitsuse arengukava, siis kohalikud prioriteedid esitatakse volikogule just osavallakogu kaudu.

KK: Osavalla piirkonnas jäävad lisaks esin-

duskogule alles omavalitsuse hallatavad asutused ja nende kõrval toimib vallavalitsuse territoriaalne struktuuriüksus, mida nimetame osavallakeskuseks. Omavalitsuse hallatavad asutused töötavad edasi nii, nagu nad seni on töötanud. Keskus tagab eri asutuste koostöö endise valla territooriumil, vajalikud funktsioonid ja halduse. Osavallakeskuse ametnikud teevad neid kohalikke asju, mida omavalitsuse hallatavad asutused ei tee, näiteks töötaks siin majandusjuht, arendusjuht, sotsiaaltöötaja, hangete järelevalve eest vastutav isik ja kodanikeühenduste koordinaator.

Mis on osavaldade variandi plussid ja miinused linnaks või vallaks olemise ees?

KK: Osavallad on siiski ühise omavalitsuse osad, mitte eraldi omavalitsused. Osavallad ja nende territoriaalsust arvestav haldus on üks ühinenud omavalitsuse struktuurikujundamise elemente.

GS: Tervikuna annab uus omavalitsus mastaabiefekti ja tagab kompetentsi, millega on väikevaldades probleeme. Osavallad on vajalikud selleks, et nii suurt territooriumi, nagu saab olema Pärnu omavalitsus, ei saa juhtida tsentraliseeritult, osavallakeskus ja hallatavad asutused peavad olema elanikele lähedal. Aga on valdkondi, mida on mõistlik korraldada tsentraliseeritult, näiteks ehitusspetsialist peab olema väga kõrge kvalifikatsiooniga ja kuigi ta peab käima osavallakeskuses inimesi nõustamas, on tema põhitöö tagada ehitustegevuse professionaalsus kogu omavalitsuse territooriumil. Haldusreformi tehakse peamiselt selleks, et ehitada väikestele omavalitsustele peale justkui teine korrus, et oleks tagatud strateegiline võimekus ja hästiasustatud spetsialiseerunud ametnikud. Praegu pakutavad teenused jääksid osavalla tasandile.

Kas Pärnu omavalitsus oleks Eestis oma osavaldadega ainus selline?

GS: Sõna osavald ei ütle veel midagi selle tegeliku olemuse kohta. Praegustel ühinemistel kavandame Saaremaal sarnast uue omavalitsuse ülesehitust. Samuti Raplas. Räpinas ei tule osavald, aga on nii teenusekeskused kui kogukonnakogud. Meie oleme pakkunud välja lahenduse, kus osavalla nimi on pigem emotsionaalse tähtsusega, aga kõik kolm komponenti – hallatavad asutused, kogukonnakogud ja teenus keskused – on sarnased.

KK: Oluline on tagada ratsionaalne haldus ja teenuste osutamine ning elanike kaasamine, olenemata sellest, kas nimetame omavalitsuse eri piirkondi osavaldadeks või mitte.

Millised segadused võivad sellise lahendusega kaasneda? Kuidas näiteks moodustub korrektne aadress? Kui ma elan praeguse Audru valla Soeva külas, siis kuidas on edaspidi õige oma aadressi kirjutada?

GS: Näiteks Lätis seati seoses aadressisüsteemi võimaliku keerulisemaks muutumisega haldusreformile väga palju piiranguid ning pärast kratsiti kukalt ja tunnistati viga. Vähe-malt Eestis ei lähe midagi liiga raskeks. Nii tulebki kirjutada: Pärnu, Audru, Soeva, tänava nimi ja maja number. Meil on teatavasti käibel sihtnumbrite süsteem, mille järgi kogu post sorteeritakse. Saadetised jõuavad kindlalt kohale. Põh-jamaades kutsutakse isegi kiirabi postiindeksi järgi. Arvestades seda, et kirju saadetakse postiga üha vähem ja valdavalt kasutatakse elektronposti, on see mure eriti just tuleviku seisukohalt ebaoluline. Seda reformi ei tehta kaheks-kolmeks, vaid vähemalt kahekümneks aastaks. See reform viiakse läbi arvestusega, et peale kasvab nutipõlvkond.

Suvine juhtkomisjoni koosolek veel koos Tori ja Sauga vallaga (Foto: Ülari Tuisk)

Enn Kuslap, ettevõtja, Are vald

Kuidas suhtute haldusreformi?

Suhtun positiivselt, kui asi eesmärgi täidab, milleks on parem teenuste kvaliteet. Ja kui oleme üks suur omavalitsus, saame terve piirkonna arengus kaasa rääkida.

Mida toob reform kaasa teie kodukohale ja eluvaldkonnale, milles tegutsete?

Teenuste parema kvaliteediga kaasneb inimeste heaolu kasv.

Seega kasvab töötajate motiveeritus just siin elada ja tööd teha. Ise tegutsen toiduainetööstuses: see valdkond hõlmab tervet Eestit ja turu mõistes Euroopat. Seega suures plaanis Karjamõisa lihatööstuse jaoks reform mingeid erilisi muutusi ilmselt kaasa ei too.

Millised on teie tutvusringkonna ootused ja hirmud haldusreformi suhtes?

Ootused on erinevad. Enim loodetakse ehk suuremate unistuste (Via Baltica, lennujaam, Rail Baltic) täitumist, aga samas ka elementaarsete tingimuste loomist – kiire interneti jõudmist kogu piirkonda, teedele mustkatte panemist, paremaid logistilisi võimalusi tööle-kooli ja koju jõudmiseks jne.

Kardetakse bürokraatia suurenemisest, maamaksu tõusu, investeringute liikumist rohkem keskustesse ja maapiirkonna toetuste kadumist. Neist viimase on valitsus küll juba täna lahendanud ja kinnitanud, et toetusi saavad piirkonnad jäävad endiseks. Kui varem oli näiteks Leader-toetuse määruses sätestatud, et kohalik omavalitsusüksus võib kuuluda vaid ühte kohalikku tegevusgruppi, siis nüüd on algatatud nii Maaelu

arengukava 2014–2020 kui ka Leader-määruse muudatused. Ühe võimaliku muudatusena võib üks kohalik omavalitsusüksus kuni käesoleva programmiaja lõpuni mitmesse kohalikku tegevusgruppi kuuluda, kui selline vajadus on haldusreformist tingitud. Leader-määruse muudatuste jõustumine on kavandatud 2017. aasta alguseks. Muudatuste jõustumisel saab kohalik tegevusgrupp jätkata samades piirides kui seni.

Karjamõisa lihatööstusele on toetuste teema väga oluline, sest eelmisel ajavahemikul saime EL fondidest toetust nii lihatööstuse ehitamiseks kui külmaseadmete hankimiseks ja praegu taotleme Leader-programmist toetust külmalao laiendamiseks.

Kas võtate osa peagi toimuvast rahvaküsitlusest?

Kindlasti.

Sauga vald ütles Pärnule ei. Näete te selles probleemi?

See on nende valik. Kui siin paremat lahendust ei tule, võib oodata Sauga valla lagunemist – osad külad liituvad meiega, osad Sindi ja Toriga. Selle probleemi saab lahendada ainult meie piirkondlik komitee koos ministeeriumiga. Are vald on lepingu tingimused kokku leppinud, läheme asjaga kindlalt edasi.

Ado Kirsi, kultuuriedendaja, Audru mees

Kuidas suhtute haldusreformi?

See kõik tundub väga keeruline. Domineerivad pikad ja raskesti mõistetavad tekstid, nii et lihtinimesel nõuab sellest kõigest aru saamine palju aega ja pühendumist. Info on olnud liiga keeruline, enamiku jaoks arusaamatus ametnike keeles ja paraku on nii, et mida inimene ei tea, millest ta aru ei saa, seda

ta kardab. Kel aega ja tahtmist, see on muidugi võinud endale vähemalt valdavas osas asja selgeks teha, nii et seda ei saa ka öelda, et infot oleks vähe olnud.

Mida toob reform kaasa teie kodukohale ja eluvaldkonnale, milles tegutsete?

Pluss on see, et ühistranspordiühendus uue omavalitsuse keskusega ehk siis Pärnuga muutub loodetavasti paremaks. Selle võrra väheneks sõiduautode hulk, mis on väga tervitav.

Audru laste ja noorte Pärnus koolis või huvikoolis käimine muutuks lihtsamaks, ära jääks praeguse valla jaoks päris kulkas rahastamise kohustus.

Ohuna näen, et millalgi võidakse Audru valla kaks praegust kooli – Audru ja Jõõpre – liita, sest nad on üksteisele suhteliselt lähedal. Mõlemad on väga tugevad ja hinnatud koolid. Tuleb jälle mingi haridusreform ja leitakse, et nii on odavam, aga raha ei saa olla ainus mõõdupuu. Kaks Audru valla kooli on lähiminevikus juba suletud, rohkem ei tahaks.

Veel sooviks teada, kui tugevaks jääb Audru hää uues omavalitsuses otsuste tegemisel, kuidas toimub rahade jaotamine jne. Ei ole saanud lihtsat ja selget vastust.

Et ise tegelen muusika, meelelahutuse ja ürituste korraldamisega, siis minu tegevusvaldkonda reform eriti puudutada ei tohiks. Audru Jõelaevanduse Punt, Lavassaare Trio ja pasunakoor Önn Tuli Öuele tegutsevad entusiastlikult edasi ja käime endiselt kõikjal üle Eesti esinemas. Kirsi talu õuel toimuvaid vabaõhukontserte oleme samuti korraldanud ilma kelleltki toetust küsimata ja nõnda ka jätkame.

Kas võtate osa novembri alguses toimuvast rahvaküsitlusest?

Arvan, et küsitlusest võtan osa, aga praegu olen pigem vastu. Kui tekiks suur ja tugev omavalitsus, kus kõik Pärnumaa vallad moodustaksid ühtse tugeva löögirusika, millel on hääli riigi ja isegi Euroopa tasandil, oleksin poolt. Praegune variant on poolik ja seda ma ei poolda.

Jane Grandberg, Paikuse noortevolikogu esimees

Kuidas suhtute korraldatavasse haldusreformi?

Suhtun üsna neutraalselt, sest ühelt poolt on liitumine hea, kuna koos on ju kergem, aga teisalt jälle mitte nii hea, sest kui kõik on koos, siis mõni võib oma vajadustega teiste varju jääda.

Mida toob reform kaasa teie kodukohale ja tegevusvaldkonnale?

Minu kodukohale toob see kaasa liitumise suure linnaga. Noortevolikogu poolelt toob see arvatavasti kaasa teiste valdade/linnade noortevolikoguga liitumise.

Millised on inimeste hirmud seoses reformiga?

Kardetakse, et Pärnu linn võtab kõik üle ja Paikuse ei saa enam nii otseselt oma puudustega tegeleda.

Kas osalete rahvaküsitlusel?

Jah, võimalusel kindlasti.

Küsitlusel saavad osaleda noored alates 16. eluaastast. Kas nad osalevad aktiivselt?

Ma arvan, et eriti nad oma võimalustest ei tea. Kindlasti kui noorte seaskõva teavitustööd teha, et neil on see võimalus ja nende hääli loeb, siis tuleks neid ka rohkem.

Ülle Tamm, saarevaht ja turismiettevõtja, Tõstamaa vald, Manija saar

Kuidas Tõstamaa valla ja Manija saare elanikud haldusreformi suhtuvad?

Kuulan uudiseid ja mõtlen, et paljud Toompea tegelased ei ole iialgi maal käinud ega tea maaelust mõhkugi. Kohalikud, eriti vanemad inimesed on kõike seda kuulates hästi kurvad. Meid on mitu korda kokku kutsutud ja küsitud, et mis me siis

tahame. Mis me ikka tahame? Tahaks rahulikult elada ja end kindlalt tunda. Meie saare rahvas tahaks Tõstamaa vallas edasi elada. Vanem generatsioon on oma elus näinud kõikvõimalikke ümberkorraldusi, nüüd on Tõstamaa vald saanud lõpuks mitu aastakümnet rahulikult ja stabiilselt areneda, kõik on korda tehtud, Tõstamaa on imeline paik. Ära on tehtud tohutu töö. Meie saarel on mustkatteda tee, korralik sadam, liinipaad, hõljuk, praam käib mitu korda nädalas, prügi veetakse, majapidamised näevad välja aina ilusamad, nii hästi ei ole kunagi olnud. Kui me ühineme Pärnuga, siis kes mõtleb samasuguse südamesoojusega meie kandi peale? Inimesed on elu jooksul pidanud nii palju pettumusi, et nad ei usu nendesse muudatusesse ja lubadustesse. Ka mina ise leian, et see on tagasimineku. Näiteks võib arvata, et kaovad ära väikesed kohalikud ajalehed, külad kultuurielu toetusesutsud, tasapisi kool ja perearst, kõik see, mis inimesi ühendab ja hoiab. Väikesed asjad kaovad ära, sest läheb kokkutõmbamiseks. Saame soovitusi käia Pärnus. Palju räägitakse teenustest. Ehk nende tase tõusebki, kuigi tegelikult saab tänapäeval enamiku asju interneti teel aetud.

Teine asi on kohaliku kogukonna areng, kardan, et seda ei vea enam keegi.

Peate Manijal turismitalu, kas ja kuidas haldusreform seda valdkonda võiks mõjutada?

Eriti ma riiki ei usalda. Täna ütleb ta nii, homme naa. Aga põllumajandus ja eriti loomakasvatus on pika vinnaga asjad, mis tahavad stabiilsust. Kardan, et muutuste tegemise tuhinast hakatakse kiireid ja ootamatuid otsuseid. Linnaelu ja maaelu, eriti veel saareelu, on täiesti erinevad asjad. Koos peaksid majandama sarnaste majanduslike tingimuste ja elualadega vallad. Kui tuleb üks ühine volikogu, kuhu kuulub võib-olla ainult üks meie kandi inimene, siis kuidas ta meie huvide eest seisab? Me näeme pidevalt, kuidas volikogudes maksab tugevama jõud. Pärnu linn oma lõputute vajadustega on kindlasti tugevam kui Tõstamaa.

Kas osalete peagi toimuval rahvaküsitlusel?

Loomulikult vastan eitavalt. Olgu või lahjem supp, aga oma on ikka oma ja kui vaja, paneme kartulit ja räimi juurde!

Kersten Kattai, ühinemise konsultandi kommentaar

Täiesti mõistetav on, et aastakümneid või koguni aastasadu püsinud haldusreformide muudatused ei ole lihtsad ja arusaadavad, kuna need on juurdunud identiteetides. Oma on ikka oma ja kuidagi raske on loobuda armsaks saanud. Samas erinevad kogukonnad rikastavad iga omavalitsust ja teineteist mõistavad nii Tõstamaa kui ka näiteks Paikuse valla inimesed. Selgitamist vajab ehk tõik, et käimasolev haldusreform ei anna võimalust väiksemate valdade puhul valida, KAS ühineda, vaid võimaldab valida, KELLEGA ühineda. Kui omakeskis ei leita sobivaid partnereid, siis järgmises etapis sekkub riik ja liidab ise vallad omavahel. Reformi tuleks käsitleda võimalusena siduda tänaste valdade tugevused ja võtta kasutusele nende parimad praktikad.

Andres Laanemets, kooljuht, Pärnu

Milliseid mõtteid ja emotsioone käimasolev haldusreform teie tekitab?

Sellest on kahju, et mõistlikud kokkulepped sünnivad visalt ja eriarvamusi lahendatakse juba riigikohtus. Võimalik, et mõningates piirkondades elavatel inimestel ei ole ikkagi küllalt infot ja otsustajad on samuti enda tuleviku suhtes ebakindlad. Õnneks on positiivseidki näiteid.

Huvitav, millised on tulevase Pärnu piirid? Tundub ebaloomiline, et Pärnu linna piiri taga elavad ja linnas töötavad Sauga elanikud praeguse seisuga Pärnuga ei liitu, küll aga teevad seda umbes 40 kilomeetri kaugusel elavad Tõstamaa inimesed.

Mida toob reform kaasa teie kodukohale ja eluvaldkonnale, milles tegutsete?

Suuri muutusi Pärnu territooriumil elavatele inimestele reform kohe kaasa ei too. Linnas on praegugi piisavalt kompetentsi ja areng jätkub. Pikemas perspektiivis on suuremal omavalitsusel paremad võimalused investeeringuteks ja teenuste osutamiseks mingi küllap võidavad liitumisest praegused pärnakadki.

Töötan haridusvaldkonnas ja leian, et Pärnuga liituvate omavalitsuste elanikel on kindlasti võita huvihariduse kättesaadavuse seisukohalt. Kodulähedaste koolide sulgemise hirmu ei tohiks olla, sest üldhariduskoolide võrk säilitatakse. Asjaajamine muutub lihtsamaks, näiteks ei ole enam vaja õpilaste tegevuskulude osas arveldada. Haridustöötajate töötasud on omavalitsustes erinevad ja eeldatavasti sama tööd tegevate spetsialistide palgatasemed ühtlustatakse.

Millised on teie tutvusringkonna ootused ja hirmud haldusreformi suhtes?

Ma ei ole seoses haldusreformiga tajunud oma tutvusringkonnas erilisi ootusi ega hirme. Tundub, et valdavalt suhtuvad pärnakad haldusreformi üsnagi neutraalselt.

Kas võtate osa peagi toimuvast rahvaküsitlusest?

Plaanin küsitlusele elektrooniliselt vastata.

Ühinemislehe tegemisele aitasid kaasa

Kalev Kaljuste, Meelis Kukk, Kristi Raidla, Lauri Kaaviste, Margit Suhhostavets. Fotod Karmen Kärge, Üleri Tuisk ja erakogud. Teostus Postimees Grupp AS. Trükk AS Kroonpress

Pärnumaa ühinemisläbirääkimiste kohta leiad infot

pol.parnumaa.ee/haldusreform
Lisainfo Margit Suhhostavets
Pärnumaa ühinemiste koordinaator
margit@pol.parnumaa.ee

